

Historické centrum Prahy - Pražská Památková rezervace

Vlastní Historické centrum Prahy je největším a nejvýznamnějším památkově chráněným územím České republiky. Svým rozsahem je totožné s oblastí, která byla již v roce 1971 vládou prohlášena Památkovou rezervací v hlavním městě Praze (nejčastěji se užívá kratšího názvu Pražská památková rezervace – PPR). Tato rezervace zahrnuje unikátní urbanistický celek Pražského hradu a Hradčan, Malé Strany včetně Karlova mostu, Starého Města s Josefovem (dochovaná část bývalého Židovského Města), Nového Města, Vyšehradu i jejich jednotlivých památek včetně cenných archeologických terénů a reliktů. Rozsáhle založené Nové Město v návaznosti na pozdější přestavby v nových stavebních slozích svědčí o umělecko-společenském a kulturním vlivu Prahy od středověku do současnosti. Hranice rezervace sleduje linii místy ještě dochovaných historických hradeb Starého a Nového Města, jejíž součástí jsou i nejcenější sídla českých panovníků – Pražský hrad a Vyšehrad. Jedinečnost historického centra spočívá především v souvisle zachovalém půdorysu středověkého města a jeho souladu s krajinným reliéfem, kterým je obklopeno. V Praze jsou díky součinnosti lidského díla s dílem přírody dodnes čitelné okolnosti zrození města i jeho tisíciletý historický vývoj.

Pražské památkové rezervaci bylo rozhodnutím tehdejšího Národního výboru hlavního města Prahy v roce 1981 stanoveno ochranné pásmo. Účelem ochranného pásma rezervace je zabezpečit její kulturně historické, urbanistické a architektonické hodnoty před rušivými vlivy vyvolanými stavebními či jinými změnami v jejím okolí.

Praha i její dominanta, Pražský hrad, jsou svým stavebně historickým a umělecko-architektonickým vývojem řazeny mezi nejvýznamnější památky Evropy. Tvoří unikátní soubor nejrůznějších stavebních slohů. Od svého založení v raném středověku byly centrem světské i církevní moci, sídlem českých panovníků a posléze prezidentů. Za dlouhou dobu své existence se staly místy, která vždy vyjadřovala potřeby i vkus svých obyvatel.

V historickém centru města se také nacházejí cenné, dosud neprozkoumané archeologické terény i dochované části středověkých i pozdějších staveb. Řada staveb (kostelů i obytných domů) má v suterénech zachované originální středověké prostory. Původně se jednalo o přízemní partie, postupným zvyšováním úrovně terénu se tyto části postupně ocitly v podzemí.

Praha se řadí do skupiny historických měst s dosud výrazně zjevnou vývojovou strukturou. Její jádro má charakter městského sídla rostlého ve složitém vývoji a zachovalého přitom ve své konfiguraci, v půdorysné struktuře i prostorové skladbě postupných fází svých proměn a růstu. Zjev historického jádra města, jasně ohraničeného na obou březích Vltavy, pronikavě převažuje nad přilehlou zástavbou převážně z 20. století. Praha je jedním z nejvýznamnějších evropských reprezentantů urbanistického a architektonického vývoje v průběhu 1100 let své existence.

Základní informace o Historickém centru Prahy – Pražské památkové rezervaci:

Rozloha PPR	8,95 km ²
Poměr k velikosti celého města	1,8%
Rozloha ochranného pásma PPR	89,63 km ²
PPR leží na území městských částí	celá Praha 1, část Prahy 2, menší části Prahy 4, Prahy 5, Prahy 6, Prahy 7 a Prahy 8
PPR zahrnuje katastrální území	Staré Město, Josefov, Malá Strana, Hradčany, Nové Město, Vyšehrad; částečně Vinohrady, Holešovice, Podolí, Nusle a Smíchov
Severní hranice PPR (zeměpisné souřadnice)	50° 05' 51" severní šířky
Jižní hranice PPR (zeměpisné souřadnice)	50° 03' 44" severní šířky
Východní hranice PPR (zeměpisné souřadnice)	14° 26' 17" východní délky
Západní hranice PPR (zeměpisné souřadnice)	14° 23' 10" východní délky
Nejvyšší místo PPR	Petřín, 325 m. n. m.
Počet obyvatel v PPR	cca 44 200
Poměr k počtu v rámci celého města	cca 3,5%
Počet bytů v PPR	cca 23 000
Národní kulturní památky na území PPR	29 (nemovitě objekty)

Rozloha PPR	8,95 km 2
Národní kulturní památky mimo území PPR	17 (nemovité objekty)
Nemovité kulturní památky na území PPR	1364
Nemovité kulturní památky mimo území PPR	769
Stáří domů	cca 60% starších 100 let; cca 20% 1900-1945; cca 8% po roce 1945; zbytek neurčeno
Počet pracovních příležitostí	cca 200 000 (cca 1/3 z celého města)
Hustota obyvatel	cca 50/ha (Malá Strana 40/ha; Staré Město 70/ha; Nové Město 70/ha; Josefov 200/ha; Vyšehrad 54/ha; Hradčany 12/ha)
Počet hotelů	cca 170
Počet návštěvníků	cca 4 000 000/rok